

Aan: De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum: 17 december 2025
Portefeuille(s): Opvang (vluchtelingen en ongedocumenteerden)
Portefeuillehouder(s): Wethouder Rutger Groot Wassink
Behandeld door: WPI, Programma Migratie, Asiel en Ongedocumenteerden
(bestuurszaken.wpi@amsterdam.nl)
Onderwerp: Raadsinformatiebrief voortgang programma ongedocumenteerden 2025

Geachte leden van de gemeenteraad,

In deze brief informeert het college u over de huidige stand van zaken van de verschillende typen ondersteuning aan ongedocumenteerden binnen het programma ongedocumenteerden op de thema's:

- Opvang en begeleiding
- Perspectief
- Zorg
- Bestaanszekerheid
- Informatievoorziening
- Participatie

Voordat wordt ingegaan op de huidige stand van zaken binnen bovengenoemde thema's, wordt u als Raad eerst meegenomen in de meest recente landelijke en lokale ontwikkelingen die de beleidsrichting in de toekomst bepalen. Deze achtergrond is van belang om de afwegingen, zorgen en prioriteiten binnen de opgave ongedocumenteerden goed te kunnen plaatsen.

Landelijke ontwikkelingen en lokale realiteit

Landelijke ontwikkelingen/ EU migratie pact

Momenteel ligt de asielnoodmaatregelenwet in de Eerste Kamer ter behandeling. Hierbij is een novelle gevoegd die illegaliteit strafbaar beoogd te stellen. Deze novelle is op 15 december 2025 in de Tweede Kamer behandeld. Later deze week zal de Tweede Kamer stemmen over de novelle, waarna behandeling in de Eerste Kamer volgt. Na de volledige behandeling zal het college zich beraden op de mogelijke consequenties en daar indien nodig als vanzelfsprekend op acteren. Het ontzeggen van hulp aan mensen, waaronder voedsel en onderdak, is in strijd met o.a. het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens. Ook de politie en andere uitvoerende organisaties zijn geen voorstanders van strafbaarstelling van illegaliteit, omdat dit nagenoeg onuitvoerbaar is. De strafbaarstelling leidt niet tot meer terugkeer van ongedocumenteerden naar landen van herkomst, maar tot verlies van zicht op mensen en het risico dat mensen onder de radar blijven. Samen met de gemeenten Eindhoven, Groningen en Utrecht blijft het college de Eerste- en Tweede Kamer oproepen om de novelle te verwerpen. Het college heeft voor de zomer een

statement uitgebracht en ondersteunt het 'Bondgenootschap tegen de Asielwetten', een bondgenootschap van meer dan 100 organisaties, NGO's, kerken, juristen en maatschappelijke organisaties die zich grote zorgen maken over de strafbaarstelling van illegaliteit. De komende tijd is de gemeente samen met de andere steden en partners actief bezig geweest om zich uit te spreken over de gevolgen van de strafbaarstelling via stevige lobby en pers.

Vanaf 12 juni 2026 gaan nieuwe asielregels gelden in de Europese Unie (EU). Zo moeten er strengere controles aan de buitengrenzen komen, snellere asielprocedures en beperkingen voor asielzoekers om door te reizen naar andere EU-landen om daar asiel aan te vragen. De verwachte veranderingen kunnen leiden tot meer dakloosheid in de steden en tot situaties waarin mensen zich niet durven te melden voor opvang of ondersteuning bij de gemeente en ngo's. De gemeente wordt nog onvoldoende betrokken bij de implementatie van het EU migratie pact in Nederland door het Rijk. Terwijl de impact op de lokale uitvoering aanzienlijk kan zijn. We zien een risico dat de implementatie niet zorgvuldig genoeg wordt voorbereid en dat de problematiek weer op het bord van de gemeente terecht komt. Het is belangrijk dat er snel duidelijkheid komt en dat gemeenten tijdig worden betrokken bij de uitwerking. De gemeente Amsterdam zal in VNG verband de samenwerking blijven opzoeken met het Rijk en haar zorgen uiten over de verwachte impact van het pact.

Juridische procedures

Tegen de beëindiging van de pilot LVV op 1 januari 2025 hebben 254 Amsterdamse ongedocumenteerde LVV deelnemers bezwaren ingediend bij het Rijk. Van de 254 bezwaren, hebben 125 personen een voorlopige voorziening toegewezen gekregen in december 2024, wat betekent dat het Rijk de opvang in Amsterdam moet financieren tot er een beslissing is genomen op het bezwaar. De gemeente ontvangt hiervoor een bijdrage van 70 euro per persoon per dag. Er is tot op heden nog niet beslist op alle 254 bezwaren. Het Rijk is de gemeente Amsterdam inmiddels ruim 3 miljoen verschuldigd. De gemeente zal deze bijdrage voor de voorlopige voorzieningen eind 2025 van het Rijk ontvangen. Als de beslissingen op bezwaar begin 2026 nog niet zijn genomen, zal de gemeente een nieuwe financieringsafspraken met het Rijk maken voor de vergoeding in 2026. In de gemeenten Rotterdam, Eindhoven, Groningen en Utrecht zijn er ook bezwaren ingediend door ongedocumenteerde LVV deelnemers. In Rotterdam lopen er inmiddels al beroepsprocedures tegen het Rijk en in Eindhoven, Groningen en Utrecht moet er net als in Amsterdam nog beslist worden op de bezwaren.

Op 26 mei 2025 heeft de Rechtbank Amsterdam uitspraak gedaan in een beroepszaak van tientallen Amsterdamse LVV zaken die voor de beëindiging van de LVV waren gestart. Deze zaak ging om de beëindiging van de toen nog bestaande LVV opvang. De rechtbank heeft geoordeeld dat het Rijk een zorgplicht heeft voor ongedocumenteerden. Een fundamentele uitspraak waarin het standpunt van de gemeente Amsterdam is overgenomen, namelijk dat het Rijk verantwoordelijk is voor de opvang van ongedocumenteerden. In deze uitspraak is aan 28 personen een voorlopige voorziening toegewezen. Het Rijk heeft toegezegd om ook deze kosten voor deze personen te vergoeden. Het Rijk heeft echter hoger beroep ingediend tegen deze uitspraak. Het is nog onbekend wanneer het hoger beroep wordt behandeld.

Afspraken met de politie

Sinds de LVV opvang is gestopt en daarmee het LVV convenant niet meer van kracht is, is er geen wettelijke basis meer om gegevens met de politie uit te wisselen in geval van ongedocumenteerden in Amsterdam. Dit ervaart het college als een enorm knelpunt, omdat de identiteit van ongedocumenteerden niet meer kan worden vastgesteld door de politie, wanneer ongedocumenteerden zich bij de gemeente melden. Ook weet de politie niet meer waar ongedocumenteerden verblijven en kan er niet meer in gezamenlijkheid worden gewerkt aan oplossingen in specifieke casussen. Bij de gemeente zijn daarnaast sinds 1 januari 2025 tientallen zaken bekend van ongedocumenteerden uit de Amsterdamse ongedocumenteerden opvang die in aanraking zijn gekomen met de politie vanwege lichte vergrijpen en daardoor in vreemdelingenbewaring zijn gesteld. De gemeente is nu er geen formele samenwerkingsafspraken zijn met de politie, in gesprek met de lokale Amsterdamse politie om te verkennen of er mogelijkheden zijn om analoog aan de afspraken die golden in de LVV lokale afspraken te maken. Het streven is om in het voorjaar lokale afspraken te hebben met de politie en het programma ongedocumenteerden en de Raad hier vervolgens over te informeren.

2026 en verder

In de laatste raadsinformatiebrief van 16 december 2024 heeft het college een drietal scenario's geschetst voor de periode na 2025, wat betreft het programma voor ongedocumenteerden in Amsterdam. Het college deelde zorgen met de Raad over de onzekere toekomst van het programma ongedocumenteerden vanwege de beperkte middelen die toen voor het programma ongedocumenteerden beschikbaar waren in 2026 en verder. In navolging op deze brief zijn in de commissievergadering SED van 26 februari 2025 de scenario's voor het programma ongedocumenteerden na 2026 besproken. In de commissie bleek veel draagvlak bij uw Raad voor de continuering van het programma ongedocumenteerden in de huidige vorm in het jaar 2026 en verder. Bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2025 in de Raad zijn middelen beschikbaar gesteld door de Raad die continuering van het programma ongedocumenteerden mogelijk maken in 2026. In 2026 wordt het programma ongedocumenteerden Amsterdam dus gecontinueerd in haar huidige vorm met een budget van €18 miljoen euro. In de huidige gemeentelijke begroting is er structureel 10 miljoen beschikbaar t/m 2029 voor de ondersteuning aan ongedocumenteerden en incidenteel € 4,9 miljoen in 2027 en vanaf 2028 structureel € 4,0 miljoen. Deze middelen laten een daling zien van respectievelijk € 18, miljoen in 2026 naar € 14,4 miljoen in 2029. Het budget dat is gereserveerd in de gemeentebegroting vanaf 2027 is niet voldoende om het huidige programma meerjarig te continueren.

Openstaande moties

In de Raad van 3 april 2025 en 9 juli 2025 zijn moties ingediend. Hieronder treft u de afhandeling.

- Motie 090 van het lid Khan, TA2025-000568 Geef via leerwerktrajecten eigenaarschap aan ongedocumenteerden 3 april 2025

In deze motie wordt het college verzocht om te onderzoeken of een specifiek aanbod kan worden opgetuigd met leerwerktrajecten om de zelfredzaamheid en eigenaarschap van ongedocumenteerden in de opvang te bevorderen. Met de uitvoerende partners binnen de opvang en begeleiding wordt sinds de motie is aangenomen verkend op welke wijze

leerwerktrajecten kunnen bijdragen aan het perspectief van ongedocumenteerden in de 24-uursopvang ongedocumenteerden. De verkenning wordt op dit moment nog uitgevoerd en wordt meegenomen in de verdiepende sessies die worden georganiseerd in de eerste helft van 2026, waar de gemeente samen met partners het aanbod m.b.t. toekomstoriëntatie en participatie trajecten binnen het programma gaat evalueren en nieuwe afspraken zal maken over de trajecten.

- Motie 268 van de leden Yemane, Khan, Abdi, Krom, Aslami, Broersen, Ahmadi, Kabamba en Alberts inzake verzet tegen asielwet

In deze motie wordt het college verzocht om samen met andere steden, ferm en strijdvaardig te lobbyen vóór medemenselijkheid en tégen de asielwet en het kabinet te wijzen op zijn zorgplicht naar iedere burger ongeacht verblijfsstatus. Het college spreekt uit zich maximaal te verzetten tegen deze asielwet die ongedocumenteerde mensen criminaliseert en dehumaniseert en blijft zich onverminderd inzetten voor ongedocumenteerden en de organisaties die hen ondersteunen, zoals ook uitgebreid beschreven in deze brief. Het college beschouwt de motie hiermee als afgehandeld.

Huidige stand van zaken

In lijn met de ambities beschreven in het Uitvoeringsplan ongedocumenteerden 2025 van de gemeente volgt hieronder een beschrijving van de stand van zaken binnen de verschillende thema's waar binnen de gemeente essentiële voorzieningen aan ongedocumenteerden mogelijk maakt.

- **Opvang en begeleiding voor ongedocumenteerden in Amsterdam**

Het college heeft op 2 juli 2024 besloten om door te gaan met het opvangen van 500 ongedocumenteerden sinds het Rijk heeft besloten de pilot LVV te beëindigen per 1 januari 2025. In Amsterdam is per 1 januari 2025 de LVV omgebogen naar het POA, het Programma Ongedocumenteerden Amsterdam (POA). De gemeente Amsterdam biedt 24-uurs opvang en leefgeld voor de duur van maximaal anderhalf jaar aan 500 personen. Het doel van het POA is om ongedocumenteerden opvang en begeleiding op maat te bieden, waarmee rust en stabiliteit gecreëerd wordt en gewerkt kan worden aan een duurzaam perspectief. In 2026 zal met de partners een evaluatie worden gedaan naar de opvang en begeleiding van de afgelopen vijf jaar. De verwachting is dat daar bevindingen uitkomen die kunnen worden ingezet om de opvang en begeleiding efficiënter en optimaler te organiseren. De Raad zal hier in de volgende voortgangsrapportage over worden geïnformeerd.

Wachtlijst

Op dit moment staan er 54 personen op de wachtlijst van het POA. In het afgelopen jaar is het aantal op de wachtlijst stabiel gebleken. Dit komt doordat er doorstroom plaatsvindt van personen die veelal uitstromen richting het COA vanwege een herhaalde asielaanvraag. Het aantal personen op de wachtlijst bestaat voor het grootste deel uit mannen. De leeftijd van de personen op de wachtlijst loopt uiteen waarbij de jongste persoon 18 jaar is en de oudste persoon 65 jaar is. De meest voorkomende nationaliteit van het totale aantal personen op de wachtlijst betreft de

Surinaamse nationaliteit. De gemeente constateert dat sinds de bekendmaking van de verblijfsregeling van Oud Nederlandse Surinamers, steeds meer ongedocumenteerde Surinamers het POA weten te vinden voor ondersteuning.

Opvangcapaciteit

Het POA beschikt over 500 plekken, verspreid over acht gemeentelijke opvanglocaties in de stad uitgevoerd door HVO Querido en Stichting Maya Angelou, opvanglocaties bij het ASKV/MOO, de Ziekenboeg Aak en 50 leefgeldplekken.

Sinds 1 januari 2025 hebben 125 personen via de rechter een voorlopige voorziening toegewezen gekregen, waardoor de financiering voor deze opvang door het Rijk moet worden vergoed. De maatregel is uiterst positief voor de ongedocumenteerden die het betreft, de maatregel gaat echter wel ten koste van de beschikbare opvangcapaciteit binnen het POA. Om deze reden heeft het college per maart 2025 100 extra leefgeldplekken gecreëerd voor personen die voldoen aan de toelatingscriteria van het POA en in eigen netwerk verblijven. Door dit tijdelijke extra aanbod is de wachtlijst voor het POA aanzienlijk verkort ten opzichte van voorgaande jaren en zijn mensen geholpen die al maanden op de wachtlijst stonden. Het verstrekken van leefgeld heeft geleid tot een (tijdelijke) versnelling van de doorstroom binnen de opvang. Er zijn ook plekken vrijgekomen doordat mensen zijn uitgestroomd naar hun eigen netwerk, omdat dit toch beter bij hen paste. De vrijgekomen plekken zijn vervolgens beschikbaar gekomen voor personen op de wachtlijst die geen of slechts een beperkt eigen netwerk hebben. Een relatief grote groep is goed geholpen met de leefgeldvoorziening en dat de uitvoerende organisaties geven aan dat deze voorziening positief bijdraagt aan de begeleiding van de ongedocumenteerden. Het aanbod van de gemeente sluit daardoor beter aan bij de behoeften van de doelgroep. Deze tijdelijke uitbreiding wordt in 2026 gecontinueerd en rond de zomer geëvalueerd. Daarnaast zijn er steeds uitzonderingsbedden voor specifieke groepen als Dublinclaimanten, schrijnende casussen met medische problematiek en gezinnen. Er wordt nog gewerkt aan een nieuw beleidskader voor schrijnende casussen met medische problematiek. Dit doet de gemeente in samenwerking met andere steden en de GGD om tot een zoveel mogelijk objectief kader te komen.

Ouderen

Bij de gemeente is een groep personen bekend die 50+ zijn en minimaal 10 jaar ongedocumenteerd in Amsterdam verblijven. De ongedocumenteerden die niet in aanmerking komen voor het POA en ook niet in de opvang voor kwetsbare daklozen in de Transformatorweg, kunnen nergens meer terecht. Deze groep verblijft wisselend in eigen netwerk of op straat, terwijl dit vanwege de leeftijd als erg schrijnend wordt ervaren. Voor de groep die formeel niet in aanmerking komt voor het POA, zijn er in het voorjaar vijf tijdelijke plekken gecreëerd binnen de bestaande opvangcapaciteit, zodat deze groep hulp krijgt op het gebied van opvang, perspectief en stabilisatie. Deze opvangplekken zijn bij lange na niet voldoende. Stedelijk zijn er circa 500 oudere ongedocumenteerden in beeld buiten de opvang, die ondersteuning in de vorm van leefgeld of onderdak behoeven. De gemeente is daarom in samenwerking met de Regenboog Groep en andere partners aan het onderzoeken of er mogelijkheden zijn voor structurele opvang van deze kwetsbare groep. De Regenboog Groep is bezig met de ontwikkeling van permanente opvang voor ongedocumenteerde ouderen. Per 1 januari 2026 zal de Regenboog Groep een pilot starten in samenwerking met onder andere de gemeente Amsterdam, om een tiental kwetsbare ouderen op te vangen, waarvan zes ongedocumenteerde ouderen. De andere plekken worden toebedeeld aan economisch daklozen. Deze pilot vormt een eerste fase van het project dat zich ten doel stelt om meerdere plekken in de stad te creëren voor permanente opvang voor deze

doelgroep. Op advies van de gemeente is de Regenboog Groep gekoppeld aan de uitvoerende partners binnen het voedselproject voor ongedocumenteerden met als doel om de zorgen die leven over deze ouderen groep te bundelen en een gedeeld stedelijk beeld te ontwikkelen over deze groep. Het sentiment onder de partners is hetzelfde: de groep ouderen in de stad lijkt te groeien en de problematiek wordt complexer. Momenteel wordt met elkaar verkend op welke wijze het samenwerkingsverband kan inzoomen op de problematiek binnen deze groep en welke interventies nodig zijn.

Wet Langdurige Zorg (WLZ)

Op het gebied van de WLZ is door de Kruispost, ASKV, De Regenboog Groep en de Regiegroep Ongedocumenteerden Amsterdam een handboek geschreven waarin de knelpunten en de toegang tot WLZ is beschreven voor ongedocumenteerden. Ongedocumenteerden hebben recht op medisch noodzakelijke zorg en daar bijbehorende opvang. De partners denken na over de mogelijkheid om de WLZ centraal aan te vragen voor ongedocumenteerden in de stad. De gemeente is hierover met hen in gesprek en faciliteert waar nodig, zodat deze zorg en opvang in bijvoorbeeld verpleeghuizen, verkregen kan worden.

Tussen Wal en Schip

In de opvang aan de Transformatorweg 6 zijn er plekken beschikbaar voor kwetsbare ongedocumenteerden die vanwege de toelatingscriteria niet in aanmerking komen voor het POA. Vanuit het programma ongedocumenteerden wordt er met de afdeling Zorg (MO/BW) en de GGD meegedacht over de aansluiting van deze voorziening en hoe ook deze vaak complexe groep aan perspectief kan werken.

Veldzicht

In de laatste raadsinformatiebrief bent u uitgebreid geïnformeerd over de stand van zaken op het Veldzicht dossier. Gemeenten hebben in 2017 een convenant gesloten met het Rijk om 10 ongedocumenteerden met ernstige psychische en/of gedragsproblematiek te kunnen plaatsen in kliniek Veldzicht. In de praktijk blijkt de toegang voor ongedocumenteerden tot Veldzicht niet goed geregeld. Amsterdam merkt, samen met de gemeenten Eindhoven, Utrecht en Groningen, niet dat de toegang tot Veldzicht is verbeterd, ondanks dat de samenwerkingsafspraken en het convenant door verschillende bewindspersonen keer op keer zijn bevestigd in Kamerbrieven. De praktijk is weerbarstig en daarom blijven de gemeenten de knelpunten agenderen bij de verantwoordelijke ministeries als de toegang van ongedocumenteerden tot de kliniek wordt ontzegd. Zolang de toegang voor ongedocumenteerden tot GGZ behandeling en opvang in de regio niet is geregeld, is Veldzicht de enige oplossing voor deze kwetsbare groep.

- **Perspectief voor ongedocumenteerden in Amsterdam**

Er zijn drie vormen van duurzaam perspectief mogelijk binnen de opvang ongedocumenteerden: zelfstandige terugkeer naar land van herkomst, doormigratie of, indien aan de orde, legalisering van verblijf. Op peildatum 1 oktober 2025 zijn er 365 personen die actief begeleid worden binnen het POA en 64 personen die in afwachting zijn van het opstarten van begeleiding. De andere personen in de opvang vallen onder de uitzonderingscategorieën van het POA.

Resultaten POA

Het afgelopen jaar zijn de volgende resultaten behaald:

- 44 personen zijn uitgestroomd met duurzaam perspectief (rechtmatig verblijf en terugkeer)
- 34 personen zijn uitgestroomd met semi-duurzaam perspectief (zijn vertrokken naar een COA locatie vanwege een herhaalde asielaanvraag)
- 19 personen zijn niet duurzaam uitgestroomd (zijn uitgestroomd zonder dat een bestendig resultaat is bereikt).

Toen de pilot LVV werd opgezegd door het Rijk waren er zorgen over de wijze waarop perspectief gerealiseerd zou worden binnen het POA. De Rijksdiensten waren van meerwaarde, doordat er in gezamenlijkheid met ngo's werd nagedacht over mogelijkheden om duurzaam perspectief te behalen. Ook werd informatie vanuit Rijkszijde eenvoudig met de Amsterdamse keten gedeeld, zodat er een eenduidig beeld beschikbaar was van de casus. De informatie van Rijkszijde wordt erg gemist. Het duurt nu weken voordat ngo's de opgevraagde IND dossiers ontvangen, zodat ze aan de slag kunnen met een eerste juridische screening. Daarnaast is het niet meer mogelijk om bilaterale overleggen te voeren over casussen wanneer er specifieke kwesties spelen met de IND. Desondanks lukt het onze ngo's om zorgvuldige begeleiding te bieden, op het gebied van de voorbereiding van juridische aanvragen. Partners als ASKV, Vluchtelingenwerk en Leger des Heils (project Recht in Zicht) hebben veel expertise om de ondersteuning te bieden. Here to Support ondersteunt hen hierin in geval van specifieke groepen.

Onder leiding van de Regiegroep Ongedocumenteerden en het ASKV is een landelijk initiatief gestart, mogelijk gemaakt door het Kansfonds, waar ngo's landelijk kennis met elkaar uitwisselen via het "Expertise Netwerk Ongedocumenteerden". Op deze manier kunnen landelijke partners met elkaar overleggen over specifieke casussen. De gemeente is voornemens om dit initiatief te ondersteunen in 2025 en 2026, zodat het platform uitgebreid kan worden met nog meer kennis en partners, zoals bijvoorbeeld de Buurteams Amsterdam.

Op het gebied van toekomstoriëntatie en terugkeer heeft in april 2025 een ontwikkeling plaatsgevonden. Stichting Goedwerk Foundation die jarenlang subsidie ontving van de gemeente Amsterdam besloot toen om te stoppen met hun werkzaamheden. De gemeente had een duurzame samenwerkingsrelatie met hen en zij hebben honderden Amsterdamse casussen succesvol terug laten keren naar landen van herkomst. Het bleek dat de Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) de landelijke subsidie aan hen had opgezegd en dat er financiële onrechtmatigheden waren geconstateerd. De gemeente is niet betrokken bij het onderzoek van de DT&V naar deze specifiek subsidie, maar zal het onderzoek op de achtergrond volgen.

Voor het POA betekent het dat enkel Vluchtelingenwerk toekomstoriëntatie en terugkeerbegeleiding kan bieden. Er zijn echter een aantal landen uitgesloten voor deze begeleiding van Vluchtelingenwerk zoals Eritrea, Libië, Afghanistan, Syrië en Yemen. Deze landen zijn ook onderdeel van de POA populatie. In geval er geen juridisch perspectief is in Nederland, bieden we hun ook een toekomstoriëntatie traject aan. Om deze reden en om de caseload evenredig te verdelen wordt er voor 2026 ingezet op een nieuwe samenwerking met een nieuwe ngo, die ook toekomstoriëntatie en terugkeerbegeleiding kan bieden binnen het POA. Partijen

konden zich tot 21 november 2025 inschrijven voor de subsidieregeling ongedocumenteerden. In het nieuwe jaar zal bekend worden of er een nieuwe samenwerking kan worden opgestart op dit onderdeel. Met het IOM (internationale organisatie voor migratie) is er nog steeds sprake van nauwe samenwerking. Personen die via het IOM terugkeren, kunnen gebruik maken van opvang in de ongedocumenteerden opvang. Daarnaast heeft de gemeente met de DT&V afspraken gemaakt, die het mogelijk maken om lokaal met elkaar samen te blijven werken op het gebied van terugkeer.

Ondanks alle interventies en inspanningen van ngo's lukt het niet altijd om bestendige oplossingen te bereiken voor alle casuïstiek. In sommige gevallen is een samenwerking met Rijkspartners noodzakelijk of zijn er geen andere mogelijkheden denkbaar voor een oplossing dan een verblijfsvergunning. De gemeente blijft daarom pleiten voor de terugkeer van de discretionaire bevoegdheid van de minister, die het mogelijk maakt om in schrijvende gevallen uitzonderingen te maken en verblijfsvergunningen op schrijvende gronden te verlenen. De gemeente heeft tientallen schrijvende casussen in beeld van mensen die op papier terug zouden kunnen, maar waar een terugkeer niet humaan en realistisch is. Voor deze specifieke complexe groep is de gemeente in samenwerking met andere gemeenten met de ministeries Binnenlandse Zaken, Justitie en Veiligheid, Asiel en Migratie en Volksgezondheid aan het onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om oplossingen voor deze casuïstiek te bereiken, omdat de landelijke regie op deze problematiek ontbreekt.

Veilig land

Op 25 september 2025 heeft demissionair minister van Weel een brief aan de Tweede Kamer gestuurd over de Veilige Landen lijst die de IND bijhoudt. Deze lijst is door het Rijk opgeschort en aanvragen van mensen afkomstig uit landen die op de lijst stonden zullen door de IND inhoudelijk worden afgedaan. Deze aanvragen werden voorheen versneld behandeld. Het POA hanteert de veilige landen lijst van de IND die bij de publicatie van het Uitvoeringsplan 2025 van kracht was. De toelatingscriteria blijven ongewijzigd en worden niet aangepast nu de Veilige Landen lijst van de IND is opgeschort.

Met de partners wordt verkend in welke casussen er maatwerk moet worden geboden en wordt in 2026 een bredere doelgroepenanalyse gedaan binnen het POA, om een goed beeld te krijgen van de mensen die in de opvang zitten, uit welke landen zij komen en welke ondersteuning passend voor hen is.

Verblijfsregeling Oud Nederlandse Surinamers

Maar liefst 300 mensen hebben een verblijfsvergunning gekregen en kunnen nu echt meedoen in de maatschappij. Zij zijn voor 25 november 1975 geboren en verloren hun Nederlands staatsburgerschap na de onafhankelijkheid. Tot 1 juli 2025 konden Oud Nederlandse Surinamers een verblijfsaanvraag indienen. De gemeente was van mening dat de regeling langer zou moeten doorlopen. De looptijd van zes maanden is destijds een landelijke politieke keuze geweest. Dit geldt ook voor het criterium dat men 10 jaar in NL moet hebben verbleven. De gemeente had in de onderhandelingen met de voormalig Staatssecretaris voor Asiel en Migratie ingezet op een minimale verblijfsduur van vijf jaar. Ongeveer 500 mensen zijn niet in aanmerking gekomen voor de regeling, omdat ze nog geen tien jaar in Nederland zijn. Deze mensen zijn als Nederlander geboren en zouden ook in aanmerking moeten komen voor een verblijfsvergunning. De gemeente

heeft ambtelijk en bestuurlijk getracht om een verlenging van de regeling mogelijk te maken, echter was hier landelijk geen draagvlak voor. Bij de vorming van een nieuw kabinet zal de gemeente lobbyen voor de groep die in beeld is geraakt en nog steeds oud Nederlander en ongedocumenteerd is.

- **Zorg voor ongedocumenteerden in Amsterdam**

De gemeente investeert in de samenwerking met verschillende partners in de verbetering van de toegang tot zorg van ongedocumenteerden. Een belangrijke ambitie is om nog meer met het programma ongedocumenteerden, de GGD, afdeling Zorg van de gemeente en partners samen te werken om het zorgaanbod en de knelpunten in de zorg voor deze doelgroep te verbeteren. In 2026 zal er worden uitgediept op welke wijze dit mogelijk is.

Huisartsenzorg

Onder leiding van het Achterstands Ondersteuningsfonds (AOF) werken sinds 1 november 2024 de Amsterdamse Huisartsenalliantie, Dokters van de Wereld, stichting de Kruispost en Dr. Valckenier, samen in de stedelijke werkwijze 'Zeker van Zorg'. Het doel is om sneller een reguliere huisartsenpraktijk te vinden voor ongedocumenteerden in Amsterdam die dat nodig hebben. Deze partijen veronderstelden dat er een groot gat was in de reguliere zorg voor ongedocumenteerde patiënten die continue huisartsenzorg nodig hebben, zoals ouderen en diabetes- en of hartpatiënten. Op 19 mei jl. publiceerde het Parool het artikel "[Amsterdamse huisartsen spreken met elkaar af: we weigeren geen ongedocumenteerde patiënten meer](#)". In het artikel wordt vermeld dat elke Amsterdamse Huisartsenpraktijk voortaan gemiddeld 3 tot 6 ongedocumenteerde accepteert in de huisartsenpraktijk.

In juni 2025 zijn de eerste resultaten van Zeker van Zorg gepubliceerd over de periode november 2024 tot en met mei 2025. Hieruit blijkt dat er in totaal 122 aanmeldingen zijn geweest waarvan in totaal 99 zijn ingeschreven bij huisartsenpraktijken. De top 5 wijken in stad met de meeste aanmeldingen waren: Osdorp, Baarsjes 2, Bijlmer, Nieuwendam, Oud West - de Baarsjes. Het spreiden van aanmeldingen over de stad blijft een uitdaging. Dit komt omdat de aanmeldingen veelal komen van ongedocumenteerden die verblijven in de stadsdelen Nieuw-West, Noord en Zuidoost. De partijen geven aan dat het aantal inschrijvingen kan worden verhoogd. Zij veronderstellen dat ongedocumenteerden terughoudend zijn in het inschrijven bij een huisartsenpraktijk. Voor de onverzekerden in Amsterdam die geen gebruik kunnen (of willen) maken van huisartsenzorg bij een Amsterdamse Huisartsenpraktijk, blijft de huisartsenzorg toegankelijk via stichting Kruispost.

Ziekenhuiszorg

Alle ziekenhuizen in de omgeving Amsterdam hebben een contract met het Centraal Administratie Kantoor (CAK). Het CAK vergoedt alle zorg die voor verzekerde mensen vergoed wordt vanuit het basispakket. Ziekenhuizen krijgen 95% van de zorgkosten vergoed door het CAK, mits zij binnen 12 maanden na behandeling de zorgkosten bij het CAK declareren. Bij zwangerschap en bevalling is de vergoeding 100%. De meeste ziekenhuizen in regio Amsterdam hanteren een gemiddeld voorschot van €400,-. Hoewel deze kosten (gedeeltelijk of volledig) kunnen worden kwijtgescholden wanneer de patiënt niet in staat is te betalen, is deze regeling niet bij alle betrokkenen bekend. Elk ziekenhuis hanteert daarnaast haar eigen procedures voor de

afhandeling van onverzekerde patiënten. In sommige ziekenhuizen ontbreekt bovendien een fysieke financiële balie voor deze doelgroep, wat de toegankelijkheid van de zorg bemoeilijkt.

De zorgketen die ongedocumenteerde patiënten doorverwijst naar ziekenhuizen meldt dat deze groep het voorschot en de uiteenlopende procedures als een drempel ervaart bij het aanvragen en ontvangen van zorg. De zorgketen streeft ernaar dat ziekenhuizen in regio Amsterdam in de toekomst een eenduidige werkwijze hanteren, waarbij patiënten informatie in eenvoudige bewoordingen en in hun eigen taal wordt verstrekt. Daarnaast wordt beoogd dat voor alle ziekenhuisapotheken een contract met het CAK wordt afgesloten, om financiële toegang tot medicatie te waarborgen.

Op 27 oktober jl. heeft het eerste Strategisch Zorgoverleg Ongedocumenteerden plaatsgevonden waarbij het Programma Migratie, Asiel & Ongedocumenteerden samen met de GGD Amsterdam en het Programma Amsterdam Vitaal en Gezond, in gesprek is getreden met diverse (zorg)instellingen in Amsterdam met als doel het bespreken van de knelpunten in alle type zorg voor ongedocumenteerden, waaronder ook de toegang tot de GGZ zorg. Hieruit zijn acties voortgekomen, die in 2026 worden opgevolgd.

Mondzorg

Voor mondzorg kunnen ongedocumenteerden terecht bij Dokters van de Wereld en Kruispost. Voor noodbehandelingen kunnen ongedocumenteerden vrij snel terecht bij deze organisaties en bij ACTA. Voor overige behandelingen bestaat er momenteel een wachttijd van zes weken doordat het aantal tandartsen in het compassienetwerk (netwerk van Mondzorgprofessionals met Compassie van Dokters van de Wereld) te klein is en patiënten vaak meerdere behandelingen nodig hebben.

Dokters van de Wereld heeft sinds begin dit jaar geen spreekuren meer, omdat de medische post in Nieuw-west is gesloten. De organisatie verwijst patiënten door naar het compassienetwerk van vrijwillige tandartsen voor noodbehandelingen zoals pijn ontsteking of niet-functioneel gebit. Het compassienetwerk doet gemiddeld 800 consulten per jaar. Voor acute mondzorgproblemen verwijst Dokters van de Wereld door naar Kruispost. Het compassienetwerk bestaat in 2025 uit 11 praktijken (en 1 spoed tandarts in Watergraafsmeer). Het gewenste compassienetwerk voor 2026 bestaat uit 15 praktijken (en 2 spoed tandartsen).

Abortuszorg

De abortuszorg voor ongedocumenteerde vrouwen is in Amsterdam goed geborgd en toegankelijk. In de vergadering van de gemeenteraad van 13 november 2024 is bij de behandeling van de Begroting 2025, motie 545 van raadsleden Wehkamp (D66), Aslami (D66), Van Pijpen (GL), Van der Veen (GL), Runderkamp (PvdA) en Abdi (PvdA) aangenomen. In de recente raadsinformatiebrief van 9 december 2025 is de motie afgehandeld. Het college continueert de huidige afspraken over de abortuszorg voor ongedocumenteerde vrouwen in Amsterdam in 2026 en verruimt deze met het aanbieden van abortuszorg via de huisarts. Het college erkent het belang van het opzetten van een noodfonds abortuszorg en gaat de uitvoering hiervan in 2026 verder verkennen en uitwerken. Met de gemeente Utrecht wordt daarnaast verkend wat de mogelijkheden zijn voor de oprichting van een landelijk dekkend noodfonds voor abortuszorg.

Kraamopvang

Sinds 2024 is de pilot gestart door in Amsterdam Zuidoost een opvangplek beschikbaar te stellen

bij het ASKV voor de kraamperiode van ongedocumenteerde vrouwen. De kraamopvang is maximaal 10 dagen en biedt de nodige rust, ondersteuning. Het stadsdeel Zuidoost, het programma ongedocumenteerden, de GGD, ASKV en kraamzorgorganisaties zijn momenteel aan het nadenken over de wijze waarop de kraamopvang gecontinueerd kan worden in 2026. Er wordt gedacht aan het creëren van een nieuwe opvangplek in een woning waar ook de partner van de kraamvrouw kan verblijven ten tijde van de kraamperiode. Dit is namelijk een knelpunt in de huidige opvang, daar zijn enkel vrouwen welkom. Sinds 2024 hebben 20 kraamvrouwen gebruik gemaakt van de plek en de verwachting is dat er stedelijk nog meer vrouwen zijn die gebruik zouden willen maken van de plek. Er is dit jaar ingezet op stedelijke communicatie richting zorgverleners en ngo's, zodat ook ongedocumenteerden die in beeld zijn in andere delen van de stad, deze vrouwen aanmelden voor de voorziening.

- **Bestaanszekerheid voor ongedocumenteerden in Amsterdam**

Voedselhulp

Samen met vermogensfondsen, Rode Kruis en Human Aid Now heeft de gemeente tijdens de coronaperiode in 2020 een succesvol programma opgezet om kwetsbare Amsterdammers te ondersteunen met voedselhulp. In het nieuwe jaar wordt een uitgebreide raadsinformatiebrief over de voedselhulp aan gedocumenteerden en ongedocumenteerden naar de Raad verstuurd. In deze brief treft u een uitgebreide stand van zaken van de voedselhulp aan gedocumenteerden en ongedocumenteerden.

De gemeente continueert in ieder geval de voedselhulp aan ruim 1.000 ongedocumenteerde huishoudens in 2026. Daarnaast zet de gemeente in op extra hulp door het exploreren en ontwikkelen van vormen van duurzame en structurele ondersteuning aan de hand van de intentieovereenkomst die in januari 2025 is getekend door de gemeente en partners. Het doel van de intentieovereenkomst is het bieden van duurzame oplossingen met een focus op directe hulpverlening, het versterken van bestaanszekerheid, toegang tot rechten en gezondheidszorg, en het ondersteunen van grassroots-initiatieven die dicht bij de doelgroep staan. Voor de uitvoering hiervan is door de gemeente een budget van €250.000 beschikbaar gesteld. De middelen zijn in 2025 ingezet voor twee nieuwe projecten binnen het voedselproject: Toegang tot medische zorg en Moeders en kinderen op straat. De kosten van een extern evaluatieonderzoek naar de voedselhulp van de afgelopen jaren worden uit de intentieovereenkomst gedekt. De evaluatie naar het voedselproject zal in maart 2026 worden opgeleverd.

Onderwijs

De pilot voor het convenant om studeren voor ongedocumenteerde jongeren mogelijk te maken, begon in 2022. In november 2024 is de pilot met een jaar verlengd. De pilot heeft in vier jaar tijd laten zien dat het werkt. In totaal zijn 20 jongeren onderdeel van de pilot. Van hen:

- Hebben 3 jongeren het Nederlanderschap gekregen.
- Hebben 12 jongeren een verblijfsvergunning (10 via een studieverblijfsvergunning, 2 via artikel 8 EVRM).
- Zijn 5 jongeren nog ongedocumenteerd of in procedure.

De studenten worden door het ASKV begeleid en via de Regiegroep Ongedocumenteerden krijgen zij een bijdrage uit het studiefonds (omdat ze formeel geen studiefinanciering kunnen aanvragen).

De afspraken uit de pilot worden in 2026 omgezet in vast beleid voor het HBO/WO. Dit is overeengekomen in het Bestuurlijk Overleg met de gemeente en onderwijsinstellingen op 26 november 2025. De pilotfase voor het hoger onderwijs is hiermee succesvol afgerond.

Al sinds de start van de pilot voor HBO/WO is de wens dat ook MBO instellingen zich aansluiten bij het convenant Hoger Onderwijs. In het MBO is er echter sprake van een andere situatie en andere regelgeving dan bij het HBO/WO. Zo is het in het MBO niet mogelijk om een verblijfsvergunning voor studie te verkrijgen, wat de wettelijke mogelijkheden voor met name ongedocumenteerde 18-plussers zwaar beperkt. Ook zijn stages een heel belangrijk onderdeel van een MBO studie, waar die in het HBO/WO vaak een minder grote rol spelen.

Met de MBO instellingen is daarom op 26 november 2025 afgesproken om voor het MBO een pilot op te starten. Het MBO wordt toegevoegd aan het huidige convenant met de hoger onderwijsinstellingen. M.b.t. het MBO zet de gemeente zich gezamenlijk met de MBO instellingen in, om alternatieve vormen van onderwijs te realiseren, waardoor deze jongeren toch een opleiding kunnen doen en een stage kunnen lopen. Er wordt onderzocht of deze jongeren ook een bijdrage uit het studiefonds kan ontvangen. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt over het verbeteren van de informatievoorziening richting leerlingen in het voortgezet onderwijs, studenten en medewerkers van MBO instellingen.

Vermogensfondsen

In 2014 hebben het college en vermogensfondsen, die in het Landelijk Fondsenoverleg verenigd zijn, een convenant gesloten met als doel: een krachtiger gezamenlijke inzet voor het publieke belang. Het voedselprogramma voor gedocumenteerden en ongedocumenteerden tijdens de coronaperiode is één van de successen die voortkomt uit deze samenwerking. In maart 2024 werd een nieuw convenant getekend met een looptijd van tien jaar tot en met maart 2034. Het doel is om elkaar strategisch te versterken in het antwoord op de maatschappelijke opgave in de stad en richt zich daarmee op de meest kwetsbare Amsterdammers.

Op 12 juni jl. heeft de bijeenkomst met het thema 'niemand slaapt op straat' plaatsgevonden waarbij ideeën zijn voorgelegd om kwetsbare Amsterdammers opvang te bieden. Een van deze ideeën werd gepresenteerd door de Diaconie en betreft een opvang voor ongedocumenteerde ouderen in samenwerking met de Regenboog Groep. Het voorstel werd door de vermogensfondsen positief ontvangen en heeft geleid tot betrokkenheid en steun voor het toekomstige project. Ook op de bijeenkomst van 18 november jl. vond opnieuw een bijeenkomst plaats waar partners en gemeente hun ideeën konden delen en er samenwerkingen met fondsen zijn ontstaan. Het programma ongedocumenteerden blijft onderdeel van deze bijeenkomsten. De samenwerking met de fondsen maakt het mogelijk om als gemeente niet alleen de financiële lasten te dragen, maar samen. De draagkracht in de stad is hiermee verspreid en nieuwe initiatieven worden mogelijk maken waar geen middelen voor zijn begroot.

Gezinnen (Chávez)

In 2024 is in Amsterdam een werkgroep ontstaan van partijen die ondersteuning bieden aan Chávez gezinnen (Nederlandse kinderen met voorheen een ongedocumenteerde ouder). De werkgroep onderschrijft een toename van het aantal Chávez gezinnen in Amsterdam en lopen tegen verschillende knelpunten aan. Na het doorlopen van de Chávez procedure en het ontvangen van verblijfsrecht heeft het gezin recht op inkomen en kan het bij de gemeente een uitkering

aanvragen. Vaak zijn de gezinnen sterk afhankelijk van opvang in het eigen netwerk. Dit leidt tot onstabiele woonomstandigheden waarin vaak wordt verhuisd en er dreiging is op dakloosheid. Dit kan leiden tot schrijvende situaties voor met name de kinderen. Binnen het programma ongedocumenteerden worden gezinnen gezien die nog met een Chávez procedure moeten starten en mensen die een Chávez vergunning krijgen. Voor de eerste groep is er geen opvang in de stad, op uitzondering na en voor de laatste groep geldt dat na ontvangst van het verblijfsrecht geen maatschappelijke begeleiding beschikbaar is vanuit de gemeente, zoals voor andere groepen die een verblijfsvergunning krijgen. Met de verschillende afdelingen binnen de gemeente, Zorg en WPI wordt onderzocht of er begeleiding kan worden geboden op diverse type begeleiding zoals klantbegeleiding, ondersteuning bij het vinden van een woning en werk.

Stadspas ongedocumenteerde kinderen

Op 12 november jl. heeft uw Raad een amendement aangenomen van het lid Yemane van GroenLinks waarmee de stadspas in 2026 ook toegankelijk wordt voor ongedocumenteerde kinderen. Ongedocumenteerde kinderen krijgen toegang tot de voorzieningen die de Stadspas aan Amsterdamse kinderen biedt. De gemeente maakt hier €900.000 euro voor vrij waarmee ongeveer 1000 geregistreerde ongedocumenteerde kinderen beroep kunnen doen op de Stadspas. Het programma ongedocumenteerden zal in samenwerking met de afdeling armoede uitwerken hoe de stadspas voor ongedocumenteerde kinderen vanuit de gemeente kan worden georganiseerd. De Raad zal hier in het nieuwe jaar over worden geïnformeerd.

Toegang tot bankieren

Here to Support is in samenwerking met de Waag in 2024 een onderzoek gestart om bankieren voor ongedocumenteerden mogelijk te maken via "community vouching". De gemeente Amsterdam heeft haar steun uitgesproken aan Here to Support om dit onderzoek uit te voeren. In het nieuwe jaar presenteren zij hun bevindingen aan de gemeente. Indien het mogelijk is om ongedocumenteerden toegang te verlenen tot bankieren zal de gemeente dit initiatief faciliteren waar mogelijk. Het betalen met contact geld is steeds ingewikkelder in onze maatschappij, zonder bankpas kunnen ongedocumenteerden in de nabije toekomst niet meedoen in de stad.

- **Informatievoorziening voor ongedocumenteerden in Amsterdam**

Op verschillende plekken in de stad kunnen ongedocumenteerden terecht voor basale hulpvragen of om even tot rust te komen, zoals bij het Hushu House, het ACO, Wereldhuis, Here to Support en nog veel meer partners. Het primaire doel in 2026 is om alle verschillende informatiestromen met elkaar te verbinden en toe te werken naar één platform in de stad waar actuele informatie beschikbaar is voor ongedocumenteerden en professionals. Dit platform dient dan als basis voor de verschillende informatieplekken voor ongedocumenteerden in de stad.

Hushu House

Het Hushu House opende haar deuren in december 2024 en werd officieel feestelijk geopend in mei 2025. Het biedt vijf dagen per week (maandag t/m vrijdag) van 10:00 tot 17:00 uur een dagprogramma. Sinds de zomer is er ook een avondprogramma op woensdag, dat wordt verzorgd door een grassrootsorganisatie. Het Rode Kruis zet hier vrijwilligers voor in die fungeren als huismeester. Dagelijks ontvangt Hushu House gemiddeld 30 bezoekers. De doelgroep bestaat grotendeels uit ongedocumenteerde Amsterdammers, maar ook andere kwetsbare groepen

maken gebruik van de dienstverlening, zoals Oekraïense ontheemden in de noodopvang en arbeidsmigranten die dak- of thuisloos zijn en hulp zoeken. Het Hushu House heeft een stedelijke functie, ook organisaties buiten het stadsdeel Zuidoost, zijn welkom zijn om daar hun activiteiten te organiseren zodat het Hushu House door meerdere organisaties wordt gedragen.

Ongedocumenteerden uit heel de stad kunnen bij het Hushu House terecht.

Het Hushu House is een belangrijke plek in de stad waar partners en de doelgroep elkaar kunnen ontmoeten. Zo is de gemeente voornemens om samen met partners maandelijks een informatieavond te organiseren voor alle betrokken (grassroot)organisaties. Op 3 december 2025 vond de eerste thema-avond plaats in het Hushu House over Zorg.

Klankbordgroep

De klankbordgroep ongedocumenteerden bestaat nu bijna twee jaar. De gemeente is erg blij met dit platform waar tien ongedocumenteerden gevraagd en ongevraagd de gemeente adviseren over het programma ongedocumenteerden Amsterdam. In september jl. heeft de klankbordgroep de eerste adviezen gedeeld via Open Amsterdam, het platform waar gemeentelijke informatie toegankelijk wordt gemaakt voor burgers en andere belanghebbenden.

In de klankbordgroepsessies van de afgelopen maanden is het vooral gegaan over veiligheid en zorg. Leden van de klankbordgroep maken zich zorgen over het effect van de strafbaarstelling van onrechtmatig verblijf op hen als individu en als groep en wat hun rechten zijn in geval van staande houdingen door politie. Ook zijn er verschillende bijeenkomsten geweest aan de toegang tot zorg, waarbij partners zoals de Kruispost en het AOF aanwezig waren om voor het Project Zeker van Zorg meer vertrouwen te ontwikkelen.

Het thema informatievoorziening blijft ook een belangrijk onderwerp. Vragen als: "Hoe kan de gemeente de doelgroep ongedocumenteerden het beste bereiken in geval van recente ontwikkelingen" en "Wat is er nodig om specifieke informatie bij ongedocumenteerden te krijgen". De klankbordgroep adviseert hierin en andersom geven zij aan waar hun zorgen liggen, zodat de gemeente dit kan oppakken met de partners. De gemeente probeert alle zorgen, adviezen en aandachtspunten te bundelen en mee te nemen in de beleidsontwikkeling. De klankbordgroepleden worden daarnaast ook uitgenodigd voor de verschillende evaluatie sessies die de gemeente organiseert binnen het programma ongedocumenteerden. Zonder ervaringsdeskundigen zijn de sessies niet compleet en wordt het perspectief van de doelgroep onvoldoende meegenomen.

- **Participatie en dagbesteding voor ongedocumenteerden in Amsterdam**

Ongedocumenteerden hebben, ongeacht hun verblijfstatus, geen toegang tot de reguliere arbeidsmarkt. Dit belemmert hun persoonlijke ontwikkeling en het aanleren van nieuwe vaardigheden, waardoor ze risico lopen op eenzaamheid of sociaal isolement. De gemeente Amsterdam vindt het belangrijk om te investeren in alternatieve participatiemogelijkheden, zoals cursussen en scholingstrajecten, omdat deze bijdragen aan zowel persoonlijke groei als maatschappelijke betrokkenheid. Er wordt al lange tijd samengewerkt met Stichting Lifegoals, ASKV, KLABU en BOOST. In 2026 wordt samen met de partners aansluiting gezocht binnen het bestaande aanbod van de gemeente binnen de Sociale Basis. Een belangrijke voorwaarde is dat het aanbod laagdrempelig moet zijn voor ongedocumenteerden en aansluit bij de interesses en behoeften van de doelgroep. In samenwerking met de klankbordgroep en de evaluatie met de

partners binnen het POA, zal verder worden onderzocht hoe een passend en activerend aanbod gerealiseerd kan worden voor de doelgroep ongedocumenteerden.

Tot slot

Het blijft de komende tijd spannend, nu de strafbaarstelling van onrechtmatig verblijf in 2026 dichterbij komt. Het voornemen om onrechtmatig verblijf van ongedocumenteerden strafbaar te stellen, druist in tegen alle universele mensenrechten en de grondwet. De strafbaarstelling ontmoedigt compassie van (zorg)partners en criminaliseert ongedocumenteerden. Doordat onrechtmatig verblijf strafbaar wordt, durven mensen niet meer om hulp te vragen. Ze verdwijnen onder de radar, leven permanent in angst en worden nog kwetsbaarder voor diverse vormen van uitbuiting. De gemeente heeft een zorgplicht voor al haar inwoners. We zullen kwetsbare mensen daarom altijd blijven helpen vanuit humaniteit in nauwe samenwerking met de partners in de stad.

Ondanks de voortdurende onzekerheden mogen we in Amsterdam trots zijn op een keten die goed functioneert. Partners zetten zich dag in dag uit in, ondanks de verharding in de samenleving, om de leefbaarheid van ongedocumenteerden in onze stad te verbeteren.

We gaan hiermee door en zijn nog lang niet klaar. In 2026 zetten we een extra stap en bouwen we intensiever aan de opgave ongedocumenteerden, zodat we binnen twee jaar, als de landelijke politiek dat toestaat, kunnen beschikken over een vaste infrastructuur voor deze groep. Dan hoeven we geen onderscheid meer te maken tussen mensen met of zonder verblijfspapieren. Met partners en gemeentelijke afdelingen worden in 2026 sessies georganiseerd, waarvan de verdere uitwerking op een later moment volgt. Uiteraard wordt de raad bij recente ontwikkelingen steeds tijdig geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Rutger Groot Wassink

Wethouder Opvang